

دکتررنجبر در کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی»:

مأموریت دانشگاه احیای انسان است

برای نخستین بار در کشور، دانشگاه آزاد یزد در پنجمشبه میزبان کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی» بود؛ همایشی که با حضور دکتر یزین رنجبر، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی، حجت‌الاسلام‌المسلمین مصطفی رستمی، رئیس نهادنمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، محمدمهدی حرزاده، معاون آموزشی نهادمقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و فرزاد جهان‌بین، معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد برگزار شدو مسیر ادغام آموزش تخصصی با تربیت الهی – فرهنگی را در دانشگاه‌ها به نمایش گذاشت.

این طرح که از آذر ۱۳۹۲ آغاز شد، طی هشت سال فعالیت مستمر منجر به تألیف ۲۵ کتاب با مشارکت بیش از ۱۰۰ استاد دانشگاه آزاد و دیگر دانشگاه‌ها شده و حالا در قالب همایش ملی، ۳۴۶ مقاله از مجموع ۴۶۰ مقاله‌رسانی به دبیرخانه، در قالب سخنرانی و پوستر ارائه شد تا تجربه علمی و فرهنگی استادان سراسر کشور یک جا گردآوری و به اشتراک گذاشته شود. گزارش کوتاهی از این همایش را ادامه از نظر می‌گذرانید.

■ ■ ■

هدف هدایت دانشگاه به سمت معنویت معناگرای و حقیقت‌جویی است

دکتر رنجبر در این مراسم با گرامیداشت یاد شهدا و شهید دکتر محمدمهدی طهرانچی به ارائه مباحثی در خصوص تربیس با جهت‌گیری الهی و فرهنگی در دروس تخصصی پرداخت. دکتر رنجبر خاطر نشان کرد: «طبق روال، چون معلم پیوفیزیک هستم، سعی می‌کنم مباحث را باحال‌ه‌وای ترمودینامیک زیستی و ترمودینامیک حیات مطرح کنم و تلاش کردم از این منظر به موضوع نگاه کنم.» وی افزود: «در این بحث، ممکن است واژه «انثروپی» زیاد تکرار شود. انثروپی به معنای بی‌نظمی است. در قانون دوم علم ترمودینامیک آمده که در یک سیستم بسته، افزایش بی‌نظمی که به‌عنوان عامل کهرلت از آن یاد می‌شود، امر مطلوبی نیست و اگر بخواهیم سیستم به سمت صلاح، یابداری و نظم حرکت کند، باید با عوامل و روش‌های مختلف در جهت کاهش انثروپی و بی‌نظمی گام برداریم. این موضوع در مباحث اقتصادی، اجتماعی و مسائل مختلف طبیعی کاربرد دارد.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «با توجه به اینکه این مفهوم در حوزه‌های گوناگون از جمله مسائل اقتصادی، اجتماعی و طبیعی کاربرد دارد. در اینجا نیز تلاش کردیم وارد این بحث شوم و بررسی کنیم که چگونه «گردانیا معنا» می‌تواند از قلب استاده به ذهن شاگرد منتقل شود. هدف این است که دانشگاه را به سمت معنویت، معناگرایی و حقیقت‌جویی هدایت کنیم؛ چرا که آموزش باید در این مسیر قرار گیرد.»

دکتر رنجبر اظهار داشت: «این نگاه در بیانات حضرت آقا نیز مورد تأکید قرار گرفته است. ایشان فرموده‌اند هر استاد و معلم در واقع یک پرورنده است؛ معلم ریاضیات،

فیزیک یا علوم طبیعی، درعین حال معلم اخلاق هم است. گاهی یک استاد در کلاس، در زمینه خاشناک‌های تنها یک کلمه بیان می‌کند که همان یک کلمه ممکن است تأثیری بیش از یک کتاب بر ذهن و جان دانش آموز یان دانشجو بگذارد. چنین معلمی با اخلاق، پرورنده اخلاق و منش اخلاقی است.»

تدریس، نوعی میدان انرژی معناست

دکتر رنجبر در ادامه سخنان خود اظهار کرد: «تدریس، نوعی میدان انرژی معناست. متخصصان بهتر می‌دانند که هرگاه اختلاف پتانسیلی وجود داشته باشد، انرژی از نقطه‌ای گرتر به نقطه‌ای سمرتتر منتقل می‌شود. در آموزش نیز همین‌گونه‌است؛ دانشجو زمانی به شوق و گرمای آمومتن می‌رسد که از حرارت ایمان و شوق استاد تأثیر بگیرد و این جریان معنا را احساس کند.» وی افزود: «اگر استاد دارای نگرش الهی باشد، همین نگاه، حضور و نحوه بیان او می‌تواند کلاس را از حالت یک «سیستم ایزوله» در ترمودینامیک یعنی سیستمی که تبادل ماده و انرژی با بیرون ندارد، خارج کند. در واقع باید کلاسی داشته باشیم که در آن تبادل انرژی و معنا صورت گیرد؛ به گونه‌ای که استاد با سخن خود بتواند ارتباط میان علم و معنویت، علم و خدا را در همان لحظه برقرار سازد.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «چنین کلاسی می‌تواند دانشجو یان را از بی‌نظمی بیرون آورد و «انثروپی فکری» آنان را کاهش دهد. در ابتدای هر کلاس، دانشجو نسبت به موضوع درس نا آگاه است و ذهنی ناپایدار دارد، اما اگر تدریس به‌درستی و با جهت‌گیری الهی انجام شود، می‌تواند این بی‌نظمی ذهنی را کاهش دهد و باور دانشجو را درگیر کند.» وی تصریح کرد: «اما امانت‌داران علم الهی هستیم و در جهان‌بینی دینی، علم نور است داده نیست، نور هم از محیط شفاف عبور می‌کند. اگر دل استاد از انگیزه‌های دنیایی تیره‌شود، انتقال علم که مثل نور است کهرنگ و بی‌اثر می‌شود. تفاوت استادان در درجه شفافیت روح آن‌هاست نه در تدریس درس خاصی. استاد فیزیک که قانون دوم ترمودینامیک را این‌طور بیان می‌کند که هر سامانه‌ای به‌سوی بی‌نظمی می‌رود مگر آنکه انرژی از منبعی بیرونی به آن تزریق شود به‌د باید در کلاس بگوید در انسان نیز چنین است؛ انسان به‌سوی بی‌اخلاقی می‌رود مگر آنکه انرژی الهی الهی در وجودش جاری شود، این مدل درس دادن خیلی تأثیر گذار است.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی خاطر نشان کرد: «اگر استادی در کلاس خود این مفاهیم را در دل آموزش جاری کند، حتی بدون نصب تابلو یا بیان مستقیم معارف، خود به‌خود در نقش استاد معارف ظاهر می‌شود.» وی تأکید کرد: «اگر محور عمودی را «ایمان» و محور افقی را «عقلانیت علمی» در نظر بگیریم، افراط در ایمان بدون عقلانیت علمی منجر به تعصب می‌شود و اگر عقلانیت علمی بدون ایمان بالا باشد نیز سرد و بی‌روح است. اما تعادل میان این دو، به «تعادل تمدنی» منجر می‌شود و چنین جامعه‌ای به موفقیت واقعی دست خواهد یافت.»

باید محیط آموزش را یک محیط ترمودینامیکی در نظر گرفت

دکتر رنجبر در ادامه سخنان خود گفت: «باید محیط آموزش را به‌عنوان یک محیط ترمودینامیکی در نظر گرفت؛ جایی که دانشجو یان همانند ذراتی با انرژی‌های متفاوت و در حالت‌های پراکنجته‌یا بغیر پراکنجته هستند. نقش استاد در چنین محیطی تنها کنترل نیست، بلکه باید شرایطی را فراهم کند تا واکنش یادگیری با کمترین «انرژی فعال‌سازی» صورت گیرد.» وی افزود: «هر چه انرژی فعال‌سازی در یک واکنش بالا تر باشد، انجام آن سخت‌تر می‌شود؛ بنابراین استاد باید با رفتار و نگرش خود، این انرژی را کاهش دهد تا فرایند یادگیری خود به‌خود و آسان‌تر شکل بگیرد. در این میان، ادب، لبخند، احترام و نیت الهی استاد همانند یک «کاتالیزور» عمل می‌کند که انرژی لازم برای آغاز واکنش یادگیری را بپلین می‌آورد. استادی که معرفت و نیت الهی نداشته باشد، نمی‌تواند چنین نقشی ایفا کند، اما استادی که با ادب، احترام و عشق و نیت الهی با دانشجو یان برخورد کند، مسیر فهم و رشد را تسهیل می‌کند.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «اگر هدف استاد از تدریس، فهم معنا و تربیت علمی و اخلاقی دانشجو باشد، نه صرفاً نمره، آنگاه فرایند یادگیری به شکل درستی پیش خواهد رفت. وقتی استاد از آغاز ترم به جای ترساندن دانشجو از نمره، به او بگوید که هدف نهایی، رسیدن به فهم عمیق و رشد فکری است، واکنش یادگیری به سمت مثبت و موثر حرکت می‌کند.»

وی با اشاره به تجربه شخصی خود گفت: «در طول ۳۰ سال تدریس، هیچ‌گاه حضور و غیاب نکرده‌ام. همیشه به دانشجو یان گفته‌ام اگر کلاس من برایتان مفید بود،

بیاید و اگر مفید نبود، نیاید. در پایان، تئیرا برای امتحان حاضر شوید؛ اما خوشبختانه

همواره مشاهده کرده‌ام که دانشجو یان به دلیل مغیبدون مباحث، خودشان با علاقه در

کلاس ها شرکت کرده‌اند.» وی تأکید کرد: «استاد باید انگیزه درونی دانشجو را برای

حضور در دانشگاه و یادگیری ایجاد کند. به‌عنوان نمونه، اگر استاد زیست‌شناسی از

آفرین سخن بگوید و نظم حیرت‌انگیز موجود در خلقت را توضیح دهد، در واقع او

معارف را عمیق‌تر از هر درس دینی یا فرهنگی به دانشجو می‌آموزد. در هر سلول نشانی

از فرمان الهی «کن فیکون» خدا نهفته است و استادی می‌تواند از طریق آموزش علمی،

نشان دهد که حیات حاصل تصادف نیست، بلکه جلوه‌ای از نظم الهی با ضریب

اطمینان بی‌نهایت است.» دکتر رنجبر افزود: «استاد فیزیک نیز می‌تواند از همین منظر

به تدریس بپردازد و نشان دهد که حتی قوانین طبیعت، تجلی اراده الهی‌اند. استادی که

بتواند بر اساس این نگاه عمل کند، بدون آنکه تغییری در سرفصل‌های درسی ایجاد کند،

می‌تواند کلاس خود را به کلاس معرفت‌افزایی و معارف تبدیل کند.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «در نظام آموزشی مدرن، رابطه استاد و شاگرد صرفاً به تبادل داده محدود شده است؛ یعنی استاد درسی می‌دهد، دانشجو درسی می‌گیرد و تمام. اما در نگاه قرآنی، استاد و شاگرد همچون فرستنده و گیرنده انرژی الهی‌اند؛ هر چه ایمان استاد بیشتر باشد اتلاف آموزشی کمتر می‌شود و هر چه نیت خالص‌تر باشد، کارایی یادگیری بالاتر خواهد رفت.» دکتر رنجبر افزود: «این حقیقت را در عمل تجربه کرده‌ام؛ همان‌گونه که در قانون بقای انرژی می‌گوییم انرژی از بین نمی‌رود؛ بلکه از حالتی به حالت دیگر تبدیل می‌شود، در آموزش نیز انرژی حقیقی نابود نمی‌شود، بلکه از قالب گفتار استاد به رفتار و سپس به قالب الهام و وجود شاگرد منتقل می‌شود.» وی با تأکید بر اینکه مأموریت مادر دانشگاه تنها تعلیم نیست؛ بلکه احیای انسان است، تصریح کرد: «تدریس فقط رساندن مطلب نیست، بلکه هدیدن روح در مسیر معنا، ایمان و حکمت است.» دکتر رنجبر خاطر نشان کرد: «در این معادله آموزش، ضریب اثر گذاردن استاد در هر رشته‌ای کمتر از استاد معارف نیست و حتی ممکن است بیشتر باشد، زیرا او در دل واقعیت‌های محسوس، حقیقت ناپیدا را آشکار می‌کند. در نظام‌های آموزشی مادی، با افزایش عمق تخصص گاهی معناکاهش پیدا می‌کند، اما در نظام‌های الهی، هر چه علم عمیق‌تر می‌شود، معنا بالاتر می‌رود.» وی تأکید کرد: «دانشگاهی که دانشگاه مومن و اسلامی و فرهنگی باشد ضد انثروپی معناست. هر چه عمق دانش بیشتر باشد معارف‌تر است. بیاید آموزش را از سطح انتقال داده به سطح انتقال معنا و معنویت برسانیم. انثروپی سردی، بی‌تفاوتی و بی‌هدفی را کاهش دهم و در کلاس ایمان، به‌جای سکوت‌های خسته‌کننده، صدای تپش معنا را بشنوم. استاد با نگرش الهی، نه از جایگاه که از جاذبه درونی اش اثرگذار است، او دامنشج نمی‌گذارد تا بفهمد کلاس گرم شده یا نه؛ او خود منبع گرماست؛ بنابراین آموزش اگر جهت الهی نداشته باشد، افزایش بی‌پایان انثروپی است که حرکت به‌سوی زوال اخلاقی است؛ اما اگر با ایمان و فرهنگ آمیخته‌شود، تعادل زیبایی خلقت در کلاس تجلی می‌یابد.»

لزوم هم‌راستایی دانش، اخلاق و جهت‌گیری الهی در دانشگاه‌ها

حجت‌الاسلام‌المسلمین مصطفی رستمی، رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها نیز در اولین کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی» که در دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد برگزار شد، با اشاره به برگزاری این همایش در استان یزد گفت: «این رویداد زمینه‌ساز ایجاد جریان فرهیخته و اثرگذار در حوزه آموزش عالی استان شد و جمع قابل توجهی از استادان، مدیران و فعالان علمی که در تولید دانش و تعمیق محتوایی با جهت‌گیری الهی سهم داشته‌اند، در آن حضور یافتند.»

وی از همه مشارکت‌کنندگان، برگزارکنندگان همایش و به‌ویژه دکتر رنجبر و همکاران ایشان قدردانی کرد. رستمی با ارجاع به بیانات مقام معظم رهبری گفت: «رهبر انقلاب

سه مأموریت برای دانشگاه‌ها تعیین کرده‌اند؛ تولید علم، تربیت عالم و متخصص و

همچنین جهت‌دهی به علم، جهت‌دهی به‌علم و عالم است که تولید علم و تربیت عالم را معنادار می‌سازد.» وی تأکید کرد: «علم ماهیت مطلق دارد، اما ارزش‌گذاری‌های ایدئولوژیک و معنوی در حوزه عملیاتی شدن علم لازم است.» وی افزود: «واقعیت این است که ساخت یک ابزار فناوریانه، زمانی که قرار است به‌عنوان سلاح به کار گرفته شود، پرسش‌های اخلاقی و شرعی جدی پدید می‌آورد؛ یعنی باید مشخص باشد؛ این سلاح قرار است دست چه کسی بیفتد.» رستمی اهمیت هم‌راستایی دانش، اخلاق

و جهت‌گیری الهی در دانشگاه‌ها را مورد تأکید قرار داد و گفت: «حرکت علمی بدون بازاندیشی در مقصد و پیامدهای عملی آن، می‌تواند به تولید فناوری‌هایی منجر شود که استفاده ناصحیح از آن‌ها پیامدهای جدی اخلاقی و اجتماعی به همراه دارد.» وی از دانشگاهیان خواست تا در فرایند تولید و کار برد علم، مسئولانه و مبتنی بر ارزش‌های انسانی و دینی رفتار کنند. وی افزود: «علم به‌خودی‌خود جهت‌ندارد و در این مراسم از دکتر رنجبر تمجید کرد که حوزه فیزیک را به گونه‌ای ارائه کرد که علاوه بر ماهیت علوم پایه،

باید راهی برای گشای دانش دادن بحث‌ها به مباحث تربیتی و معنوی فراهم شود.» رستمی گفت: «فیزیک کوانتوم به‌عنوان مثالی که از فاصله‌ها اثر را منتقل می‌کند، ظرفیت‌های بیشتری برای انتقال مفاهیم معنوی دارد؛ مثلاً نشان دادن اینکه فعل و التفاعل در نقطه‌ای می‌تواند در نقطه‌ای دیگر با فاصله قابل‌صردخ دهد، می‌تواند مبنایی برای بحث درباره انتقال معنوی و اثر روح پاک در انتقال دانش باشد.»

وی با تأکید بر ضرورت جهت‌دهی به‌علم، خاطر نشان کرد: «این جهت‌دهی مأموریتی بزرگ برای دانشگاه است که تنها با اهتمام استادان پایه‌و یاور و دغدغه‌آنان محقق می‌شود. وقتی چنین‌شود، در کنار دروس تخصصی دانشجو دانش زندگی، بندگی، ارتباط صحیح با خدا، طبیعت، همنوع و خود نیز منتقل می‌شود.» رستمی افزود: «طرح «جهت‌دهی الهی به‌علم» نه ابتکاری برای پیشرفت صرف، بلکه جبران یک عقب‌ماندگی تاریخی است؛ آنچه انقلاب اسلامی را پیگیری‌های بعدی می‌خواست فراهم کند؛ اما در برخی جاها غفلت صورت گرفت.» او یادآور شد: «در دهه ۶۰ موسساتی مانند دانشگاه تربیت‌مدرس برای این منظور شکل گرفتند تا در کنار تخصص، آمادگی‌های لازم برای احیای معنوی و جهت‌دهی نیز فراهم شود.» وی همچنین ضرورت وجود دانشگاه فرهنگیان و مراکز تربیت معلم اشاره و گازی کرد که هنوز برخی، اهمیت و تخصصی بودن جریان

تعلیم و تربیت را درک نکرده‌اند. وی تأکید کرد: «فارغ‌التحصیل یک رشته تخصصی به‌تهایی لزوماً صلاحیت معلمی ندارد؛ استاد پژوهشگر لزوماً معلم توانمند نیست و معلمی هنری و مهارتی است که باید پرورانه‌شود.» رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها به نقش تزکیه در کنار علم اشاره کرد و گفت: «اگر معلمان و استادان را وارثان انبیا بدانیم، باید در کنار انتقال دانش، تزکیه نیز انجام شود؛ این کار را نمی‌توان صرفاً به استادان معارف یا حوزه‌ها واگذار کرد.» رستمی ادامه داد: «برای تحقق جهت‌دهی الهی به علم، نیازمند انبیایم که استادان پایه، هم خود این باور را داشته باشند و هم دغدغه انتقال آن را در کلاس‌های خود پیاده کنند.» وی افزود: «در استان یزد و دانشگاه آزاد این استان، حرکت‌هایی آغاز شده و اکنون چند هزار استاد و طلبانه در کارگاه‌ها و اجرای او رویکرد شرکت کرده‌اند و نتایج اولیه نشان‌دهنده وضایت استادان و فرایران است.» رستمی با اشاره به شهیدای دانشگاه و به‌ویژه شهید دکتر محمدمهدی طهرانچی گفت: «دانشگاه آزاد به افتخار داشتن رئیس دانشگاهی که شهید و دانشمند بود مزین است و این گونه افراد جریانی از زندگی شهیدانه را پدید می‌آورند؛ کسانی که هم در دانش و هم در مهارت‌های مورد نیاز کشور برای بی‌نیازسازی نقش آفرین هستند و انسان‌های شایسته‌ای تربیت می‌کنند.»

■ **تأکید بر تلفیق نگاه الهی با تدریس دروس تخصصی در دانشگاه‌ها**

محمدمهدی حرزاده، معاون آموزشی نهادنمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها نیز در نخستین کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی» که در دانشگاه آزاد اسلامی یزد برگزار شد، با بیان اینکه نگاه الهی به پدیده‌های عالم اصلی‌ترین و ماندگارترین کار فرهنگی است، اظهار داشت: «این امر باید در متن آموزش و نه در برنامه‌های جنبی اتفاق بیفتند.» حرزاده با اشاره به تجربیات شخصی خود در یادگیری مباحث الهی از استادان مانند دکتر گلشنی و علامه جوادی آملی، تأکید کرد: «ساختار آموزشی دانشگاه و نقش استاد در کلاس درس، متن اصلی فعالیت فرهنگی محسوب می‌شود و فعالیت‌های فوق برنامه تنها در حاشیه قرار دارند.» وی توضیح داد: «تدریس با نگاه به‌فاعل حقیقی و تفسیر پدیده‌ها به‌عنوان آیات الهی، پایه اصلی رویکرد الهی در آموزش است و حتی در رشته‌هایی مانند مدیریت، روان‌شناسی و حسابداری، استادان می‌توانند با استفاده از ادبیات الهی، مفاهیم را به گونه‌ای ارائه دهند که نگرش مادی جای خود را به دیدگاهی معنوی دهد.» معاون آموزشی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها با اشاره به روند شکل‌گیری طرح جهت‌گیری الهی، خاطر نشان کرد: «این طرح از آذر ۱۳۹۲ آغاز شده و در نهایت منجر به تألیف ۲۵ کتاب با مشارکت بیش از ۱۰۰ استاد از دانشگاه آزاد و سایر دانشگاه‌ها در طول هشت سال شد. این آثار با نیت باقیات‌الصالحات و بدون انگیزه مادی تهیه شده‌اند.» حرزاده از آموزش حدود سه هزار استاد برای تدریس با رویکرد الهی خبر داد و افزود: «حدود دو هزار نفر از آنان این روش را در کلاس‌های خود اجرا کرده و نتایج مثبتی گزارش شده است.» وی همچنین از ورود این طرح به دوره‌های آموزشی دانشگاه فرهنگیان و آموزش مربیان برای آشنایی دانشجو معلمان با این رویکرد خبر داد.

دبیر علمی کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی» در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

پژوهش‌های استادان در فصلنامه «رویکرد الهی فرهنگی در تدریس» منتشر می‌شود

■ **سارا طاهری**
حیران‌گرو و دانشگاه

اولین کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی» روز پنجشنبه در دانشگاه آزاد یزد برگزار شد و با حضور بیش از ۲۵۰ شرکت‌کننده حضوری و بالغ بر ۲۲۰ دانشگاه از سراسر کشور، از دانشگاه‌های آزاد و دولتی تا پیام‌نور، فرهنگیان و علوم پزشکی، به بزرگ‌ترین گردهمایی علمی و تربیتی کشور در این حوزه تبدیل شد.

مریم‌زین‌دبیر علمی کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی»، در توضیح هدف برگزاری این همایش گفت: «تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی راهکاری است تا استاد بتواند کار فرهنگی و تربیتی را در

کنار آموزش رشته تخصصی خود به دانشجو یان منتقل کند.» به گفته او، این فعالیت از چند سال پیش توسط دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در استان یزد آغاز شد و تاکنون به چاپ بیش از ۲۰ عنوان کتاب کار درسی با رویکرد الهی – فرهنگی منجر شده است. نیری افزود: «از حدود سه سال پیش، دبیرخانه جهت‌گیری الهی – فرهنگی در دانشگاه آزاد یزد مستقر شده و فعالیت‌های متنوعی را آغاز کرده است. یکی از مهم‌ترین اقدامات این

دبیرخانه، تأسیس مجله تخصصی با محوریت جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس است و دیگر اقدام کلدیدی، برگزاری همین کنفرانس ملی

جهت‌گیری الهی – فرهنگی است.» او اشاره به فرمایش مقام معظم رهبری در باره سه وظیفه اصلی دانشگاه – تربیت عالم، تولید علم و جهت‌دهی به تربیت عالم – تأکید کرد: «تمامی عناصر دانشگاه، از مدیر و استاد تا دانشجو و فرایندهای آموزشی، باید در خدمت این سه محور قرار گیرند.

براین اساس، دبیرخانه تصمیم گرفت کنفرانس ملی جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی را برای اولین بار برگزار تا ظرفیت

مشارکت دانشگاهیان در این حوزه ایجاد شود.»

به گفته نیری، آغاز برگزاری کنفرانس از بهمن ماه ۱۴۰۲ زده شد. طرح‌واره اولیه در شورای پژوهشی استان مطرح و تأیید و به سازمان مرکزی دانشگاه ارسال و سپس از معاونت مربوطه اخذ مجوز شد. پس از دریافت مجوز، دبیرخانه از بهمن ماه ۱۴۰۳ فراخوان مقالات را منتشر کرد و بیش از برگزاری اصلی، دو پیش‌نشت نیز برگزار شد تا آمادگی لازم برای مشارکت گسترده دانشگاهیان فراهم شود. نیری در باره پیش‌نشت‌های کنفرانس توضیح داد: «اولین پیش‌نشت در اردیبهشت اسامیل برگزار شد و در آن، مؤلفان کتاب‌های مرتبط با جهت‌گیری الهی – فرهنگی و استادان دانشگاه آزاد از سراسر کشور دعوت شدند. این پیش‌نشت دو بخش داشت؛ اول به‌صورت حضوری و سپس به‌صورت مجازی و هم‌زمان برگزار شد و حدود ۱۱۰ نفر از استادان و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در آن شرکت کردند.»

او افزود: «دومین پیش‌نشت در پنجم مردامه به‌صورت مجازی برگزار شد و در آن، حجت‌الاسلام حرزاده، معاون نهاد مقام معظم رهبری در حوزه آموزشی و دکتر جهان‌بین، معاون فرهنگی دانشجو یی دانشگاه آزاد سخنرانی کردند. در این پیش‌نشت، ۲۰ پل ۱۵ نفره تشکیل شد و استادان به بحث و تبادل نظر پیرامون سوالات عمومی و تخصصی نشستند.» رستمی کنفرانس

ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی»، اظهار کرد: «پس از برگزاری پیش‌نشت‌ها، دبیرخانه فراخوان مقالات کنفرانس را به تمام دانشگاه‌های کشور ارسال کرد تا استادان، پژوهشگران و فرهیختگان مقالات خود را ارائه دهند. محورهای کنفرانس در دو بخش اصلی ویژه تدوین شد؛ بخش اصلی شامل هفت محور بود که عبارت بودند از اهمیت و ضرورت تدریس، چسبستی و چگونگی تدریس، توجه به فاعل حقیقی در تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی، تعریف و بازتعریف علم و پیوند آن با فکتمسان الهی، کاربرد گریز در تدریس، خودیابری و دیگر مباحث مرتبط با تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی در دروس تخصصی.» نیری تصریح کرد: «همچنین دو محور ویژه شامل اثر بخشی تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی و آسیب‌شناسی تدریس الهی – فرهنگی بود تا متخصصان، اهالی قلم و فرهیختگان بتوانند مقالات خود را در این محور ها ارائه دهند. در شد مقالات منتخب پس از داوری و بررسی، در فصلنامه‌ای با عنوان «رویکرد الهی فرهنگی در تدریس» که اخیراً مجوز آن از سازمان مرکزی اخذ شده منتشر شوند.» دبیر علمی کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی» با اشاره به استقبال بی‌نظیر شرکت‌کنندگان گفت: «۴۶۰ مقاله به دبیرخانه کنفرانس ارسال شد و از این میان، ۳۴۶ مقاله به‌ذرفرمت شد. از مقالات پذیرفته‌شده، ۱۷۰ مقاله به‌صورت سخنرانی و باقیی به‌صورت پوستر ارائه شدند.» نیری توضیح داد: «برای افرادی که امکان حضور فیزیکی نداشتند، افتتاحیه همایش به‌صورت مجازی پیش‌شده و مجموع بالغ بر ۲۵۰ نفر به‌صورت حضوری و همایش حضور داشتند. تعداد دانشگاه‌هایی که در همایش مشارکت کردند نیز بالغ بر ۲۲۰ دانشگاه از سراسر کشور بود که شامل دانشگاه‌های آزاد، دولتی، پیام‌نور، فرهنگیان و حتی دانشگاه‌های علوم پزشکی مانند دانشگاه تهران و دانشگاه شهید چمران اهواز می‌شدند.»

■ **سارا طاهری**
حیران‌گرو و دانشگاه

اولین کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی» روز پنجشنبه در دانشگاه آزاد یزد برگزار شد و با حضور بیش از ۲۵۰ شرکت‌کننده حضوری و بالغ بر ۲۲۰ دانشگاه از سراسر کشور، از دانشگاه‌های آزاد و دولتی تا پیام‌نور، فرهنگیان و علوم پزشکی، به بزرگ‌ترین گردهمایی علمی و تربیتی کشور در این حوزه تبدیل شد.

مریم‌زین‌دبیر علمی کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی»، در توضیح هدف برگزاری این همایش گفت: «تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی راهکاری است تا استاد بتواند کار فرهنگی و تربیتی را در

کنار آموزش رشته تخصصی خود به دانشجو یان منتقل کند.» به گفته او، این فعالیت از چند سال پیش توسط دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در استان یزد آغاز شد و تاکنون به چاپ بیش از ۲۰ عنوان کتاب کار درسی با رویکرد الهی – فرهنگی منجر شده است. نیری افزود: «از حدود سه سال پیش، دبیرخانه جهت‌گیری الهی – فرهنگی در دانشگاه آزاد یزد مستقر شده و فعالیت‌های متنوعی را آغاز کرده است. یکی از مهم‌ترین اقدامات این

دبیرخانه، تأسیس مجله تخصصی با محوریت جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس است و دیگر اقدام کلدیدی، برگزاری همین کنفرانس ملی

جهت‌گیری الهی – فرهنگی است.» او اشاره به فرمایش مقام معظم رهبری در باره سه وظیفه اصلی دانشگاه – تربیت عالم، تولید علم و جهت‌دهی به تربیت عالم – تأکید کرد: «تمامی عناصر دانشگاه، از مدیر و استاد تا دانشجو و فرایندهای آموزشی، باید در خدمت این سه محور قرار گیرند.

براین اساس، دبیرخانه تصمیم گرفت کنفرانس ملی جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی را برای اولین بار برگزار تا ظرفیت

مشارکت دانشگاهیان در این حوزه ایجاد شود.»

به گفته نیری، آغاز برگزاری کنفرانس از بهمن ماه ۱۴۰۲ زده شد. طرح‌واره اولیه در شورای پژوهشی استان مطرح و تأیید و به سازمان مرکزی دانشگاه ارسال و سپس از معاونت مربوطه اخذ مجوز شد. پس از دریافت مجوز، دبیرخانه از بهمن ماه ۱۴۰۳ فراخوان مقالات را منتشر کرد و بیش از برگزاری اصلی، دو پیش‌نشت نیز برگزار شد تا آمادگی لازم برای مشارکت گسترده دانشگاهیان فراهم شود. نیری در باره پیش‌نشت‌های کنفرانس توضیح داد: «اولین پیش‌نشت در اردیبهشت اسامیل برگزار شد و در آن، مؤلفان کتاب‌های مرتبط با جهت‌گیری الهی – فرهنگی و استادان دانشگاه آزاد از سراسر کشور دعوت شدند. این پیش‌نشت دو بخش داشت؛ اول به‌صورت حضوری و سپس به‌صورت مجازی و هم‌زمان برگزار شد و حدود ۱۱۰ نفر از استادان و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در آن شرکت کردند.»

او افزود: «دومین پیش‌نشت در پنجم مردامه به‌صورت مجازی برگزار شد و در آن، حجت‌الاسلام حرزاده، معاون نهاد مقام معظم رهبری در حوزه آموزشی و دکتر جهان‌بین، معاون فرهنگی دانشجو یی دانشگاه آزاد سخنرانی کردند. در این پیش‌نشت، ۲۰ پل ۱۵ نفره تشکیل شد و استادان به بحث و تبادل نظر پیرامون سوالات عمومی و تخصصی نشستند.» رستمی کنفرانس

ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی»، اظهار کرد: «پس از برگزاری پیش‌نشت‌ها، دبیرخانه فراخوان مقالات کنفرانس را به تمام دانشگاه‌های کشور ارسال کرد تا استادان، پژوهشگران و فرهیختگان مقالات خود را ارائه دهند. محورهای کنفرانس در دو بخش اصلی ویژه تدوین شد؛ بخش اصلی شامل هفت محور بود که عبارت بودند از اهمیت و ضرورت تدریس، چسبستی و چگونگی تدریس، توجه به فاعل حقیقی در تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی، تعریف و بازتعریف علم و پیوند آن با فکتمسان الهی، کاربرد گریز در تدریس، خودیابری و دیگر مباحث مرتبط با تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی در دروس تخصصی.» نیری تصریح کرد: «همچنین دو محور ویژه شامل اثر بخشی تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی و آسیب‌شناسی تدریس الهی – فرهنگی بود تا متخصصان، اهالی قلم و فرهیختگان بتوانند مقالات خود را در این محور ها ارائه دهند. در شد مقالات منتخب پس از داوری و بررسی، در فصلنامه‌ای با عنوان «رویکرد الهی فرهنگی در تدریس» که اخیراً مجوز آن از سازمان مرکزی اخذ شده منتشر شوند.» دبیر علمی کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی» با اشاره به استقبال بی‌نظیر شرکت‌کنندگان گفت: «۴۶۰ مقاله به دبیرخانه کنفرانس ارسال شد و از این میان، ۳۴۶ مقاله به‌ذرفرمت شد. از مقالات پذیرفته‌شده، ۱۷۰ مقاله به‌صورت سخنرانی و باقیی به‌صورت پوستر ارائه شدند.» نیری توضیح داد: «برای افرادی که امکان حضور فیزیکی نداشتند، افتتاحیه همایش به‌صورت مجازی پیش‌شده و مجموع بالغ بر ۲۵۰ نفر به‌صورت حضوری و همایش حضور داشتند. تعداد دانشگاه‌هایی که در همایش مشارکت کردند نیز بالغ بر ۲۲۰ دانشگاه از سراسر کشور بود که شامل دانشگاه‌های آزاد، دولتی، پیام‌نور، فرهنگیان و حتی دانشگاه‌های علوم پزشکی مانند دانشگاه تهران و دانشگاه شهید چمران اهواز می‌شدند.»

■ **سارا طاهری**
حیران‌گرو و دانشگاه

اولین کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی» روز پنجشنبه در دانشگاه آزاد یزد برگزار شد و با حضور بیش از ۲۵۰ شرکت‌کننده حضوری و بالغ بر ۲۲۰ دانشگاه از سراسر کشور، از دانشگاه‌های آزاد و دولتی تا پیام‌نور، فرهنگیان و علوم پزشکی، به بزرگ‌ترین گردهمایی علمی و تربیتی کشور در این حوزه تبدیل شد.

مریم‌زین‌دبیر علمی کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی»، در توضیح هدف برگزاری این همایش گفت: «تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی راهکاری است تا استاد بتواند کار فرهنگی و تربیتی را در

کنار آموزش رشته تخصصی خود به دانشجو یان منتقل کند.» به گفته او، این فعالیت از چند سال پیش توسط دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در استان یزد آغاز شد و تاکنون به چاپ بیش از ۲۰ عنوان کتاب کار درسی با رویکرد الهی – فرهنگی منجر شده است. نیری افزود: «از حدود سه سال پیش، دبیرخانه جهت‌گیری الهی – فرهنگی در دانشگاه آزاد یزد مستقر شده و فعالیت‌های متنوعی را آغاز کرده است. یکی از مهم‌ترین اقدامات این

دبیرخانه، تأسیس مجله تخصصی با محوریت جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس است و دیگر اقدام کلدیدی، برگزاری همین کنفرانس ملی

جهت‌گیری الهی – فرهنگی است.» او اشاره به فرمایش مقام معظم رهبری در باره سه وظیفه اصلی دانشگاه – تربیت عالم، تولید علم و جهت‌دهی به تربیت عالم – تأکید کرد: «تمامی عناصر دانشگاه، از مدیر و استاد تا دانشجو و فرایندهای آموزشی، باید در خدمت این سه محور قرار گیرند.

براین اساس، دبیرخانه تصمیم گرفت کنفرانس ملی جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی را برای اولین بار برگزار تا ظرفیت

مشارکت دانشگاهیان در این حوزه ایجاد شود.»

به گفته نیری، آغاز برگزاری کنفرانس از بهمن ماه ۱۴۰۲ زده شد. طرح‌واره اولیه در شورای پژوهشی استان مطرح و تأیید و به سازمان مرکزی دانشگاه ارسال و سپس از معاونت مربوطه اخذ مجوز شد. پس از دریافت مجوز، دبیرخانه از بهمن ماه ۱۴۰۳ فراخوان مقالات را منتشر کرد و بیش از برگزاری اصلی، دو پیش‌نشت نیز برگزار شد تا آمادگی لازم برای مشارکت گسترده دانشگاهیان فراهم شود. نیری در باره پیش‌نشت‌های کنفرانس توضیح داد: «اولین پیش‌نشت در اردیبهشت اسامیل برگزار شد و در آن، مؤلفان کتاب‌های مرتبط با جهت‌گیری الهی – فرهنگی و استادان دانشگاه آزاد از سراسر کشور دعوت شدند. این پیش‌نشت دو بخش داشت؛ اول به‌صورت حضوری و سپس به‌صورت مجازی و هم‌زمان برگزار شد و حدود ۱۱۰ نفر از استادان و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در آن شرکت کردند.»

او افزود: «دومین پیش‌نشت در پنجم مردامه به‌صورت مجازی برگزار شد و در آن، حجت‌الاسلام حرزاده، معاون نهاد مقام معظم رهبری در حوزه آموزشی و دکتر جهان‌بین، معاون فرهنگی دانشجو یی دانشگاه آزاد سخنرانی کردند. در این پیش‌نشت، ۲۰ پل ۱۵ نفره تشکیل شد و استادان به بحث و تبادل نظر پیرامون سوالات عمومی و تخصصی نشستند.» رستمی کنفرانس

ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی»، اظهار کرد: «پس از برگزاری پیش‌نشت‌ها، دبیرخانه فراخوان مقالات کنفرانس را به تمام دانشگاه‌های کشور ارسال کرد تا استادان، پژوهشگران و فرهیختگان مقالات خود را ارائه دهند. محورهای کنفرانس در دو بخش اصلی ویژه تدوین شد؛ بخش اصلی شامل هفت محور بود که عبارت بودند از اهمیت و ضرورت تدریس، چسبستی و چگونگی تدریس، توجه به فاعل حقیقی در تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی، تعریف و بازتعریف علم و پیوند آن با فکتمسان الهی، کاربرد گریز در تدریس، خودیابری و دیگر مباحث مرتبط با تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی در دروس تخصصی.» نیری تصریح کرد: «همچنین دو محور ویژه شامل اثر بخشی تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی و آسیب‌شناسی تدریس الهی – فرهنگی بود تا متخصصان، اهالی قلم و فرهیختگان بتوانند مقالات خود را در این محور ها ارائه دهند. در شد مقالات منتخب پس از داوری و بررسی، در فصلنامه‌ای با عنوان «رویکرد الهی فرهنگی در تدریس» که اخیراً مجوز آن از سازمان مرکزی اخذ شده منتشر شوند.» دبیر علمی کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی» با اشاره به استقبال بی‌نظیر شرکت‌کنندگان گفت: «۴۶۰ مقاله به دبیرخانه کنفرانس ارسال شد و از این میان، ۳۴۶ مقاله به‌ذرفرمت شد. از مقالات پذیرفته‌شده، ۱۷۰ مقاله به‌صورت سخنرانی و باقیی به‌صورت پوستر ارائه شدند.» نیری توضیح داد: «برای افرادی که امکان حضور فیزیکی نداشتند، افتتاحیه همایش به‌صورت مجازی پیش‌شده و مجموع بالغ بر ۲۵۰ نفر به‌صورت حضوری و همایش حضور داشتند. تعداد دانشگاه‌هایی که در همایش مشارکت کردند نیز بالغ بر ۲۲۰ دانشگاه از سراسر کشور بود که شامل دانشگاه‌های آزاد، دولتی، پیام‌نور، فرهنگیان و حتی دانشگاه‌های علوم پزشکی مانند دانشگاه تهران و دانشگاه شهید چمران اهواز می‌شدند.»

■ **سارا طاهری**
حیران‌گرو و دانشگاه

اولین کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی» روز پنجشنبه در دانشگاه آزاد یزد برگزار شد و با حضور بیش از ۲۵۰ شرکت‌کننده حضوری و بالغ بر ۲۲۰ دانشگاه از سراسر کشور، از دانشگاه‌های آزاد و دولتی تا پیام‌نور، فرهنگیان و علوم پزشکی، به بزرگ‌ترین گردهمایی علمی و تربیتی کشور در این حوزه تبدیل شد.

مریم‌زین‌دبیر علمی کنفرانس ملی «جهت‌گیری الهی – فرهنگی در تدریس دروس تخصصی»، در توضیح هدف برگزاری این همایش گفت: «تدریس با رویکرد الهی – فرهنگی راهکاری است تا استاد بتواند کار فرهنگی و تربیتی را در

کنار آموزش رشته تخصصی خود به دانشجو یان منتقل کند.» به گفته او، این فعالیت از چند سال پیش توسط دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در استان یزد آغاز شد و تاکنون به چاپ بیش از ۲۰ عنوان کتاب کار درسی با رویکرد الهی – فرهنگی منجر شده است. نیری افزود: «از حدود سه سال پیش، دبیرخانه جهت‌گیری الهی – فرهنگی در دانشگاه آزاد یزد مستقر شده و فعالیت‌های متنوعی را آغاز کرده است. یکی از مهم‌ترین اقدامات این

دبیرخانه، تأسیس مجله تخصصی